

25. 11. 2016

UPRavno sodišče
Republike Slovenije

Fajfarjeva 33

1000 LJUBLJANA

Tožeča stranka: ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA BLAGOVNE REZERVE,
Dunajska cesta 106, 1000 Ljubljana,

ki ga zastopa direktor Anton Zakrajšek.

Tožena stranka: Republika Slovenije, Informacijski pooblaščenec, Zaloška cesta 59,
1000 Ljubljana.

TOŽBA

zoper odločbo Informacijskega
pooblaščenca, 090-160/2016/3,
z dne 27.10.2016,

3 x

Priloge:
- 9 x

Taksa plačana po opominu.

Z izpodbijano odločbo št. 090-160/2016/3 z dne 27.10.2016 je Informacijski pooblaščenec delno ugodil pritožbi prosilca Transparency International Slovenia-društvo Integriteta z dne 1.7.2016 zoper odločbo tožeče stranke Zavoda Republike Slovenije za blagovne rezerve št. 1305/IG z dne 22.6.2016, s katero je bila zavrnjena zahteva prosilca za razkritje podatkov in odločil, da je tožeča stranka dolžna iz naročilnice in treh pogodb umakniti stopnjo tajnosti, ter prosilcu po prekritju skrbnika pogodbe na strani dobavitelja, poslati naročilnico in tri pogodbe, specificirane v izreku odločbe.

DOKAZ: odločba Informacijskega pooblaščenca, št. 090-160/2016/3 z dne 27.10.2016, pritožba prosilca z dne 1.7.2016, odločba tožeče stranke, št. 1305/IG z dne 22.6.2016.

II.

Z izpodbijano odločbo št. 090-160/2016/3 z dne 27.10.2016, je Informacijski pooblaščenec odločil, da je Zavod Republike Slovenije za blagovne rezerve dolžan iz pogodbe št. 13-7/2015 z dne 24.11.2015, pogodbe št. 13-8/2015 z dne 24.11.2015 in pogodbe št. 13-14/2015 umakniti stopnjo tajnosti INTERNO, ter te pogodbe skupaj z naročilnico št. 2015-394 z dne 26.11.2015, posredovati prosilcu Transparency International Slovenia-društvo integriteta.

Glede pogodb je Informacijski pooblaščenec najprej ugotovil, da so pogodbe označene kot tajni podatki in so zato izpolnjeni vsi materialni in formalni pogoji po Zakonu o tajnih podatkih (ZTP), ni pa tega ugotovil za naročilnico (str. 5 obrazložitve).

Ker gre v konkretni zadevi za zahtevo dostopa do informacij označenih s stopnjo tajnosti INTERNO, je Informacijski pooblaščenec izvedel test interesa javnosti po II.odst. 6. člena ZDIJZ. V tem delu odločbe je Informacijski pooblaščenec (v nadaljevanju tudi IP), napačno ugotovil dejansko stanje in v posledici tega napačno uporabil II.odst. 6. člena ZDIJZ.

Na strani Zavoda Republike Slovenije za blagovne rezerve (v nadaljevanju tudi Zavod) je IP spregledal, da pri naročilnici in pogodbah ne gre za posamezen komercialni nakup običajnega blaga za potrebe državnih blagovnih rezerv, temveč za nakup v okviru izvajalske institucije Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, na kar je Zavod v zavrnilni odločbi z dne 22.6.2016 izrecno opozoril. Sklenjene pogodbe in njihova realizacija, so samo del ukrepov Vlade republike Slovenije in za Zavod pristojnega ministrstva po 4. in 5. členu Zakona o blagovnih rezervah. Gre za evropsko usklajene ukrepe v okoliščinah grozeče nevarnosti nekontroliranega migrantskega vala in v zvezi s tem konkretne nevarnosti nekontroliranega navala migrantov, kar bi imelo hude in nepredvidljive posledice za varnost celotne države, varnost prebivalstva ter premoženja. Nevarnost je konkretna, trajajoča in po obsegu nepredvidljiva, ne le za Slovenijo, ampak za celotno Evropo. Begunski val ni spontan, temveč dobro organiziran. Gre za splošno znana dejstva, ki jih ni potrebno posebej dokazovati. To je bilo znano tudi IP v času odločanja v sporni zadevi, saj je v obrazložitvi izpodbijane odločbi citiral svojo odločbo št.: 090-317/2015/6 z dne 10.3.2016 v kateri je odločil, da interes javnosti ne prevlada nad interesi zaupnosti. Torej je nastala situacija, ko je IP v isti dejanski in pravni situaciji različno odločil, v primeru Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo je pritožbo prosilca zavrnil, v primeru Zavoda pa prosilcu ugodil, čeprav gre za isto dejansko stanje in uporabo istih predpisov, ki se nanašajo na Zavod RS za blagovne rezerve. Naročilnica je sestavni del podpisanih pogodb in zato tudi ni dostopna javnosti.

IP je napačno ugotovil dejansko stanje, ko je ocenil, da je v predmetni zadevi odločilnega pomena relativno oddaljeno časovno obdobje od sklenitve pogodbe (obrazložitev, str. 7, III.odst.). Dejstvo je, da ograja še ni v celoti postavljena, saj je to odvisno od bodočih okoliščin, ki še niso nastopile. Ravno v času pisanja te tožbe Republika Slovenija in tudi nekatere države v soseščini na svojih mejah postavljajo dodatne zaščitne tehnične ovire, saj obstoji velika verjetnost ponovnih množičnih prihodov prebežnikov.

Iz vsebine pogodb, predvsem iz količine in vrste ovir je mogoče sklepati na strategijo države pri obvladovanju begunske krize in pogodbenega razmerja ni mogoče opredeliti kot neke "tipske pogodbe" , kot je s ciničnim izrazom navedeno v obrazložitvi odločbe.

Tožeča stranka predlaga, da sodišče zasliši pričo Ivana Galeta, delavca tožeče stranke, ki bo lahko pojasnil okoliščine ob sklepanju pogodb in njihovo realizacijo.

Zato je IP napačno ocenil okoliščine na strani Zavoda glede pomena podpisanih pogodb in konkretne nevarnosti v primeru njihovega razkritja.

Glede na navedeno, je IP precenil interes javnosti za razkritje podatkov in v zvezi s tem napačno uporabil II. odstavek 6. člena ZDIJZ o izjemi tajnih podatkov po I. odstavku istega člena.

DOKAZ: *odločba IP, št.: 090-317/2015/6 z dne 10.3.2016, podatki spisa, presoja sodišča. zaslišanje priče: IVAN GALE, naslov tožeče stranke*

III.

Ugotovitve izpodbijane odločbe o prevladujočem javnem interesu so precejšnje in ne temeljijo na ugotovljenem dejanskem stanju. Glede teh dejstev je obrazložitev v nasprotju z njenim izrekom ter sama s seboj v nasprotju.

Ker prosilec zahteva razkritje tajnih podatkov, mora za to izkazati upravičene razloge in dokazati prevladujoč javni interes. Obrazložitev navaja (str. 7, I.odst.), da je njegov zahtevek namenjen "preverbi in raziskavi na področju porabe javnih sredstev", ne da bi bila ta raziskava natančneje opredeljena. Že v naslednjem odstavku pa je navedeno, da so zneski, ki jih je podjetje MINIS d.o.o. prejelo, že javno znani. V istem odstavku obrazložitev IP ugotavlja, da so uradni podatki razvidni iz odgovora na poslansko vprašanje. Gre za poslansko vprašanje, na katerega je Vlada sprejela odgovor na 87. redni seji dne 12.5.2016, ki ga tožeča stranka vlaga v spis kot dokaz. V odgovoru so navedeni podatki, s katerimi se javnosti razkrivajo podatki o porabi javnih sredstev, ki jih še omogoča stopnja zaupnosti. Zato prevladujoč javni interes ni izkazan in ni utemeljen. Zgolj zanimanje javnosti, ne da bi bil ta interes opredeljen po II.odst. 6. člena ZDIJZ, v tem primeru ne zadostuje za razkritje podatkov.

Zmotno je stališče IP, da je v tem primeru tožeča stranka dolžna razkriti podatke o tem konkretnem nakupu. Tožeča stranka je le izvajalec navodil Vlade RS in Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo kot ministrstva pristojnega za preskrbo po 4. in 5. členu Zakona o blagovnih rezervah. Z razkritjem končnih pogodb bi bili posredno razkriti tudi predhodni podatki Vlade in Ministrstva, do katerih javnost po odločbi IP nima dostopa. V izpodbijani odločbi je ugotovljeno, da iz zahtevanih pogodb ni mogoče sklepati ne na končno zmogljivost države (koliko ograje lahko postavi Slovenija) niti na količino izvršenega posla (koliko km ograje dejansko stoji na meji). Ozkogledno je temu res mogoče pritrditi, vendar pa je skupaj s preostalimi po vsebini podobnimi pogodbami o nabavi zaščitnih tehničnih ovir na meji moč preprosto izračunati skupne količine nabavljene ograje po odločitvi Vlade RS, za katero pa je IP že ugotovil, da interes javnosti po razkritju njene vsebine ne prevlada. Z razkritjem pogodb v predmetni zadevi bi se namreč vzpostavil precedens, po katerem bi moral Zavod na zahtevo kogarkoli razkriti tudi vse preostale sorodne pogodbe, s čemer pa bi razkril podatke, ki so po vladnih sklepih o spremembah in dopolnitvah petletnega programa oblikovanja državnih blagovnih rezerv za obdobje od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2018, označeni kot tajni in za katere je IP, kot že omenjeno zgoraj, še v letošnjem letu pravilno presodil, da je interes, da podatki ostanejo tajni, večji od interesa javnosti, da se z njimi seznanijo.

V izpodbijani odločbi (str. 7 III. odst) je bil s strani IP premalo kritično naveden tudi podatek, da so pogodbe, do katerih dostop zahteva prosilec, že v celoti izvršene. Odločba je sicer že objavljena na spletni strani IP in je javnost o dokončnosti realizacije pogodb že seznanjena. Po mnenju tožeče stranke pa bi moral tudi tovrstni podatek ostati taje in to ne samo za pogodbe, ki so predmet presoje v tem postopku, ampak za vse pogodbe, na podlagi katerih je Zavod nabavil varnostno žično ograjo. Če bi za vse tovrstne pogodbe razkrili podatek, da

so realizirane, bi lahko s pomočjo podatkov javno dostopne spletne aplikacije o prikazu porabe javnega denarja v Republiki Sloveniji celo brez razkritja pogodb prišli do podatka o skupni okvirni količini nabavljene ograje. Tožena stranka sicer v obrazložitvi odločbe pravilno navede, da ni javno dostopen podatek o tem, ali so pri Zavodu vsi postopki nabave ograje (tudi po pogodbah z drugimi dobavitelji) že zaključeni, torej podatek o t.i. nameravanih nadaljnjih dobavah ter tudi ne podatek o ciljni in dejanski zalogi ograje. Bi pa v primeru potrditve izpodbijane odločbe lahko prosilec ali kdorkoli drug z nadaljnjimi zahtevami za dostop do preostalih pogodb o nabavah varnostne žične ograje prišel do tega varovanega podatka. Zaradi tega je nujno, da se izpodbijana odločba odpravi in prosilčevo zahtevo za dostop do pogodb zavrne.

Po prepričanju tožeče stranke ne smejo javni postati podatki, iz katerih je mogoče neposredno ali posredno sklepati o količini nabavljene ograje ali količini nameravanih bodočih nabav, še posebej ne tisti količini oz. možnosti postavitve v dolžini, ki presega tisto, ki je že postavljena na južni državni meji. Težo argumenta pravilne in celovite seznanitve javnosti s podatki o porabi javnih sredstev v zvezi nabavo in postavitvijo mejne ograje, ki ga v podkrepitev svoje odločitve v obrazložitvi odločbe navaja tožena stranka, je po mnenju tožeče stranke nujno v kombinaciji s preostalimi argumenti tožene stranke potrebno znižati na stopnjo, ki je nižja od teže vseh že navedenih argumentov za ohranitev podatkov iz pogodb kot tajnih. V konkretnem primeru za razkritje podatkov iz pogodb ni zainteresirana zgolj "domača" (oz. evropska) javnost, ki želi uveljaviti demokratično pravico nadzora nad porabljenimi javnimi sredstvi. Razkritje podatkov je tudi v interesu skupin, ki organizirajo prihode migrantov v Evropo. Z razkritjem podatkov »domači« javnosti pa ni mogoče preprečiti, da do podatkov ne bodo prišle tudi omenjene interesne skupine, kar bi lahko vplivalo tudi na odločitve o poteku migrantskih tokov preko ozemlja Republike Slovenije, s čemer bi bili lahko resno ogroženi načrti Vlade RS po učinkoviti regulaciji migrantskih tokov. Ti načrti pa nesporno so v interesu javnosti, ta interes pa se lahko zaščiti le z ohranitvijo tajnosti podatkov v obravnavanih pogodbah, pa tudi vseh ostalih realiziranih, tekočih ali bodočih podobnih pogodbah, še posebej v času, ko celotna državna meja še ni zavarovana z mejno ograjo, obenem pa je nevarnost ponovnih množičnih prihodov migrantov povsem realna.

Na podlagi vseh zgoraj navedenih argumentov prevladujoč interes javnosti nad neprimerno večjim interesom za varovanje podatkov ni z ničemer izkazan. To vsaj posredno priznava IP v obrazložitvi izpodbijane odločbe (str. 8, II.odst.) ko ugotavlja, da so "v obravnavanem primeru izražene okoliščine, ki so v prid interesu javnosti, .." . To pomeni, da so okoliščine le izražene, ne pa tudi ugotovljene.

V tem primeru tudi ni mogoče spregledati, da se po javno dostopnih podatkih, Simona Habič, direktorica prosilca, ukvarja s podjetniško dejavnostjo in prejema kot novinarka (svobodna) dohodke na RTV Sloveniji, zaradi česar bi moral IP zanesljivo ugotoviti, v čem javni interes prevladuje.

DOKAZ: podatki spisa IP, sporočilo za javnost seje vlade RS z dne 12.5.2016 - listi 3 x, 2x izpis iz poslovnega registra AJPES na dan 16.11.2016, register interesov.

IV.

Odločitve tožene stranke glede interesa javnosti se ne da preizkusiti, saj prosilec tega interesa ni utemeljil s konkretnimi okoliščinami, ki bi prevladovale nad zaupnostjo podatkov tožeče stranke. Tožeča stranka je povsem nekritično spregledala resnost grozečega problema novega vala migrantov, kar bistveno dviguje dokazni prag razkritja podatkov. Nakup ograje je samo del akcijskega načrta države, kako se odzvati pri povečanem številu prosilcev za mednarodno zaščito, v katerem so opredeljeni vsi potrebni ukrepi in organi (tudi tožeča stranka), hkrati pa vzpostavljeni sistemi možnega odzivanja na novo nastalo situacijo,

kot izhaja iz odgovora na poslansko vprašanje na seji Vlade RS, dne 24.11.2016, ki ga tožeča stranka vlaga v spis kot dokaz. Gre za dokaz, ki je nastal po izdaji izpodbijane odločbe, vendar ugotavlja tudi preteklo dejansko stanje. Ob takšni konkretni nevarnosti, podatkov, ki so sestavni deli ukrepov države za njeno odvrčanje in obvladovanje, ni mogoče razkriti zgolj na podlagi posplošene navedbe nekega društva, da jih potrebuje za svoje raziskave. Ker gre za izjemo po II.odst. 6. člena, bi že prosilec moral konkretno utemeljiti za kakšne raziskave gre in zakaj so pri teh raziskavah tajni podatki tako pomembni. Zato ni mogoče preizkusiti izpodbijane odločbe v delu, ki se nanaša na ugotavljanje dejstev prevladujočega interesa javnosti.

DOKAZ: sporočilo za javnost vlade RS z dne 24.11.2016, presoja sodišča.

V.

Glede na vse navedeno tožeča stranka

predlaga,

da sodišče na glavni obravnavi izvede predlagane dokaze in nato

razsodi:

1. Odločba Informacijskega pooblaščenca št. 090-160/2016/3 z dne 27.10.2016 se kot nezakonita o d p r a v i .
3. Ugotovi se, da Zavod Republike Slovenije za blagovne rezerve, prosilcu Transparency International Slovenia- društvo Integriteta ni dolžan razkriti in posredovati pogodb in drugih listin, ter denarnih nakazil, ki so podlaga za poslovanje z družbo Minis d.o.o., ter specificiranih denarnih nakazil.
3. Potrdi se odločba Zavoda RS za blagovne rezerve, št. 1305/IG z dne 22.6.2016, s katero je bila zavrnjena zahteva prosilca Transparency International Slovenia - društvo Integriteta z dne 22.2.2016, za dostop do pogodb z družbo Minis d.o.o..

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA BLAGOVNE REZERVE

Anton ZAKRAJŠEK
direktor